

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...4...

Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...

Σύνολο σελίδων:

4

29 ΑΠΡ. 2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 28-04-2015

Αρ. Πρωτ.: 129

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

Βουλευτή: κ. Ανδρέα Κατσανιώτη
 (δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
 της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 1870 / 21-04-2015

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1870 / 21-04-2015 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Κατσανιώτης, με θέμα: « Σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του Καταστήματος Κράτησης Πάτρας », σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά τις γενικότερες συνθήκες του σωφρονιστικού συστήματος, επισημαίνουμε τα κάτωθι:

Ο σχεδιασμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων για τον εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος αφορά κυρίως την επεξεργασία νομοθετικών και βελτιωτικών παρεμβάσεων, την αύξηση του αριθμού του προσωπικού που το υπηρετεί, την επέκταση της χωρητικότητας μέσω του προγράμματος λειτουργίας νέων Καταστημάτων Κράτησης, την αποσυμφόρηση των ευρισκόμενων σε λειτουργία Καταστημάτων Κράτησης, την ταχύτερη επανένταξη των κρατούμενων στην κοινωνία, την προώθηση εναλλακτικών μέτρων εκτέλεσης ποινών (ηλεκτρονική επιτήρηση υπόδικων, κατάδικων και κρατούμενων σε άδεια) καθώς και τη διεύρυνση του θεσμού της κοινωφελούς εργασίας κρατούμενων. Ειδικότερα:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, εκτιμώντας ότι η εξασφάλιση της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας υπηρετεί το χρέος της Πολιτείας για τη διασφάλιση ανθρώπινων συνθηκών διαβίωσης, με σεβασμό στα δικαιώματα των κρατούμενων, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει και το αγαθό της δημόσιας ασφάλειας των πολιτών, θέτει ως προτεραιότητα, παρά τις απελπιστικά δύσκολες -σε ό,τι αφορά τα οικονομικά- συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας, την αύξηση του αριθμού του προσωπικού. Άλλωστε, είναι ήδη δρομολογημένη στο εθνικό πρόγραμμα και έχει κοστολογηθεί. Αυτήν τη στιγμή, με συνθήκες υπέρμετρου συνωστισμού των κρατούμενων που οδηγούν μερικές φορές σε δημιουργία αβίων συνθηκών, υπάρχουν διαθέσιμες πτέρυγες και καταστήματα ολόκληρα που είναι άδεια, κενά, λόγω της έλλειψης προσωπικού.

Είναι σαφές πως τα προβλήματα στα Καταστήματα Κράτησης είναι υπαρκτά και σοβαρά. Και μάλιστα τα προβλήματα αυτά εντάθηκαν τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του αριθμού των κρατούμενων καθώς κατά την τελευταία δεκαπενταετία, είχαμε αθρόες αναγωγές πλημμελημάτων σε κακουργήματα, ούτως ώστε οι καταδίκες να οδηγούν πάντα στη φυλακή και να ενταθεί το φαινόμενο του συνωστισμού στις φυλακές. Πολλές από τις προσπάθειες αποσυμφόρησης των φυλακών και αναμόρφωσης του ποινικού συστήματος γενικά στηρίχθηκαν κατά το παρελθόν σε αποποινικοποιήσεις οι οποίες δεν απέδωσαν και είναι λογικό να μην έχουν αποδώσει, διότι οι

αποποινικοποιήσεις αφορούν ελαφρά κατά κανόνα εγκλήματα, τα οποία ούτως ή άλλως δεν οδηγούν πραγματικά στη φυλακή.

Ωστόσο επειδή τα ζητήματα αυτά μας απασχολούν σοβαρά, προωθούμε νομοθετικές και βελτιωτικές παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό τόσο του σωφρονιστικού όσο και του ποινικού συστήματος. Δεν κλείνουμε τα μάτια στα υπαρκτά προβλήματα και παρά τα μειούμενα, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, οικονομικά μέσα που διαθέτουμε, θα συνεχίσουμε να πράττουμε το καλύτερο δυνατό, σεβόμενοι τα δικαιώματα των κρατουμένων, τις ανάγκες του σωφρονιστικού προσωπικού, σκοπεύοντας στην καλή λειτουργία της σωφρονιστικής διοίκησης. Η επίλυση των προβλημάτων που άπτονται της ανθρώπινης αξιοπρέπειας θα έχει οπωσδήποτε απόλυτη προτεραιότητα.

Η ταχύτητα της διεξαγωγής επισκέψεων του Υπουργού και του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα στα Καταστήματα Κράτησης, αμέσως μετά τη συγκρότηση της Κυβέρνησης, αλλά και οι συναντήσεις που έλαβαν χώρα με τις αντιπροσωπείες των Ομοσπονδιών των υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης, δείχνει ότι η αντιμετώπιση των προβλημάτων στις ελληνικές φυλακές αποτελεί άμεση ανάγκη και πολιτική προτεραιότητα και ήδη ανακοινώθηκαν τα πρώτα νομοθετικά μέτρα. Μόλις πρόσφατα ψηφίσθηκε ο νόμος υπό τον τίτλο «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις» η εφαρμογή του οποίου θα επιφέρει μείωση των κρατουμένων στα Καταστήματα Κράτησης ενώ παράλληλα θα βελτιώσει τις συνθήκες κράτησης των λοιπών κρατουμένων αλλά και τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού.

Σημειώνουμε ότι, απόψεις, παρατηρήσεις, επισημάνσεις και προτάσεις εκπροσώπων θεσμοθετημένων φορέων και φυσικών προσώπων, οι οποίες αφορούν στο αναφερόμενο ζήτημα εξετάζονται από το Υπουργείο μας με τη δέουσα προσοχή και υπευθυνότητα, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Κατάστημα Κράτησης Πατρών και θίγονται με την ως άνω Ερώτηση σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Α. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. 4555/02-04-2015 έγγραφο του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ), το εν λόγω Ταμείο έχει εγκρίνει για το Γενικό Κατάστημα Κράτησης Πάτρας από την 01-01-2012 μέχρι και σήμερα τις παρακάτω πιστώσεις που σχετίζονται με ζητήματα ασφάλειας:

α) ποσό ύψους 15.129,00€ για την εκτέλεση εργασιών ενίσχυσης της εξωτερικής θωράκισης των υπερυψωμένων εξωτερικών σκοπιών και την προμήθεια λαμαρίνων, απαραίτητων για τις ανωτέρω εργασίες,

β) ποσό ύψους 55.350,00€ για την προμήθεια και εγκατάσταση μιας συσκευής X-RAY για τον έλεγχο αντικειμένων μεγάλων διαστάσεων,

γ) ποσό ύψους 25.000,00€ για το έργο "Κατασκευή κλειστού χώρου για την τοποθέτηση συσκευής ελέγχου X-RAY στο Κατάστημα Κράτησης Πατρών",

δ) ποσό ύψους 20.543,09€ για τη συντήρηση-επισκευή της συσκευής ανίχνευσης ναρκωτικών ουσιών και εκρηκτικών υλών και συσκευής ελέγχου χειραποσκευών και

ε) ποσό ύψους 14.116,62€ για την προμήθεια ανταλλακτικών για τη λειτουργία των ηλεκτρονικών κλειδαριών και την προμήθεια καμερών-πομποδεκτών για το σύστημα παρακολούθησης.

Β. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. Υ-2123/15-04-2015 έγγραφο της εταιρείας «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ», η εν λόγω εταιρεία, έχει αναθέσει κατόπιν διαγωνισμού το έργο: «Κ. Φ. ΠΑΤΡΑΣ - ΚΤΙΡΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ - ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΚΟΠΙΩΝ - ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΧΩΡΟΣ».

Ο ανάδοχος του έργου κηρύχθηκε έκπτωτος με την υπ' αριθ. 422/13-11-2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας εξαιτίας μεγάλων καθυστερήσεων και επειδή διαπιστώθηκε πλήρης αδυναμία εκτέλεσης του έργου.

Βρίσκονται υπό ολοκλήρωση οι διαδικασίες εκκαθάρισης της εργολαβίας του έκπτωτου αναδόχου, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις. Αμέσως μετά θα επιλεγεί νέος ανάδοχος για την ολοκλήρωση του έργου. Οι εργασίες που απομένουν να γίνουν είναι οι εξής:

- 1) Προμήθεια και εγκατάσταση υποσταθμού μέσης τάσης στον ήδη κατασκευασμένο οικίσκο.
- 2) Ανακατασκευή των υπολειπομένων εξωτερικών σκοπιών.
- 3) Ολοκλήρωση εργασιών διαμόρφωσης στον περιβάλλοντα χώρο.

Γ. Στο στάδιο της ολοκλήρωσης βρίσκεται, κατόπιν πρόσφατης αυτοψίας και συνεργασίας με τους εκπροσώπους της εξωτερικής φρουράς του Κ. Κ. Πατρών, η μελέτη του έργου: « Μέτρα ασφάλειας αποκλεισμού από αέρος για τα Καταστήματα Κορυδαλλού, Μαλανδρίνου, Τρικάλων, Θεσσαλονίκης, Νιγρίτας Σερρών, Πάτρας, Λάρισας και Χανίων, Δομοκού και Γρεβενών », σχετικά με τις κατασκευές για την αποτροπή αποδράσεων από αέρος, που έχει ανατεθεί στην εταιρεία «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ» με την υπ' αριθ. 1827/22-4-2013 (1023 Β'/25-04-2013) απόφαση του πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Δ. Στο Κατάστημα Κράτησης Πάτρας φιλοξενούνται, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της 01^{ης} Απριλίου 2015, 790 κρατούμενοι, ενώ η προβλεπόμενη χωρητικότητα του εν λόγω Καταστήματος ανέρχεται σε 780 θέσεις και ως εκ τούτου δεν υφίσταται πρόβλημα ασφάλειας λόγω υπερπλήρωσής του. Το Υπουργείο μας βρίσκεται καθημερινά σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις των Καταστημάτων Κράτησης και πέραν των συντονισμένων παρεμβάσεων για τη μείωση του υπερπληθυσμού, τόσο στο Κατάστημα Κράτησης Πάτρας όσο και στα λοιπά Καταστήματα Κράτησης της Χώρας, όπου διαπιστώνεται πολύ μεγάλος αριθμός κρατουμένων, προβαίνει, κατόπιν προτάσεων των Συμβουλίων Φυλακής και αποφάσεων της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών (ΚΕΜ), σε μεταγωγές κρατουμένων, ανάλογα με την υφιστάμενη -από πλευράς πληθυσμού- κατάσταση των Καταστημάτων Κράτησης.

Περαιτέρω σας ενημερώνουμε ότι με το άρθρο 5, του προσφάτως ψηφισθέντα νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων υπό τον τίτλο «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις» εισάγεται ρύθμιση (προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 94 του Ποινικού Κώδικα) σχετική με την αντιμετώπιση φαινομένων βίας που έχουν διαπραχθεί από κρατούμενους κατά άλλων κρατουμένων ή υπαλλήλων των Καταστημάτων Κράτησης ακόμη και κατά τη διάρκεια άδειας.

Επίσης, με τον ίδιο ως άνω νόμο εισάγεται ρύθμιση για την αντιμετώπιση του φαινομένου παραμονής αλλοδαπών κρατουμένων στα Καταστήματα Κράτησης ως «φιλοξενούμενων». Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, « στις φυλακές της χώρας παραμένουν, σήμερα, εκτός των κρατουμένων, και 506 «φιλοξενούμενοι» υπό απέλαση αλλοδαποί, οι οποίοι παρά το γεγονός ότι έχουν εκτίσει την ποινή τους, είναι σε δυσμενέστερο νομικό καθεστώς, αφού δεν υπόκεινται πλέον στις εγγυήσεις του σωφρονιστικού κώδικα. Αυτή η «φιλοξενία»-κράτηση μπορεί να διαρκέσει, σήμερα, μέχρι 18 μήνες, διάστημα που είναι εξαιρετικά παρατεταμένο, επιβαρύνει το σωφρονιστικό σύστημα και αντιβαίνει τόσο στην αρχή της αναλογικότητας όσο και στις προστατευτικές διατάξεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ. Με το άρθρο 4 του νομοσχεδίου, τροποποιείται το άρθρο 74 του Ποινικού Κώδικα και θεσμοθετείται η υποχρέωση των αρχών να δρουν έγκαιρα, δηλ. πέντε μήνες πριν τον χρόνο της υπ' όρον απόλυσης, ώστε να προετοιμάζεται η απέλαση (π.χ. έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων) ή να διαπιστώνεται το ανέφικτο αυτής. Παράλληλα τίθεται ανώτατο όριο κράτησης ενός μήνα ή το πολύ τριών μηνών, αν ο αλλοδαπός παρεμποδίζει την προετοιμασία της απέλασής του. Διευκολύνεται έτσι η ομαλή λειτουργία των φυλακών με την αποσυμφόρηση από άτομα που δεν εκτίουν πλέον ποινές και τηρούνται ταυτόχρονα οι συνταγματικές εγγυήσεις της προσωπικής ελευθερίας και οι θεμελιώδεις αρχές του ποινικού δικαίου. Η τροποποίηση άλλωστε αυτή ήταν επιβεβλημένη και για την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας μας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ όσο και με τις Γνωμοδοτήσεις ανώτερων και ανώτατων εισαγγελικών λειτουργιών (ΓνΕισΑΠ 2/1993, ΓνΕισΕφΠειρ 522/2000, ΓνΕισΑΠ 3/2006) και με τα Πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη (Πόρισμα 1382/2000, Έγγραφο Αυτοψίας στη Δ/νση Αλλοδαπών Αττικής 25-1-2011) ».

Ε. Αναφορικά με τη στελέχωση των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων μεριμνά διαρκώς για την καλύτερη δυνατή λειτουργία αυτών και για το σκοπό αυτό παρεμβαίνει εξορθολογιστικά με τη λήψη των απαιτούμενων διοικητικών μέτρων (αποσπάσεις – μεταθέσεις) για την ενίσχυση όσων εξ αυτών εμφανίζουν τα σοβαρότερα λειτουργικά προβλήματα, λόγω έλλειψης προσωπικού.

Στο πλαίσιο αυτό, με τις υπ' αριθ. 5158/2-2-2015 και 5159/2-2-2015 (Α' 238) αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων μετατάχθηκαν στο Καταστήματα Κράτησης της Χώρας 583 πρώην Δημοτικοί Αστυνομικοί. Ειδικότερα, το Κατάστημα Κράτησης Πατρών ενισχύθηκε με 8 υπαλλήλους του κλάδου ΔΕ Φύλαξης.

Επιπροσθέτως, στον προσφάτως ψηφισθέντα νόμο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων υπό τον τίτλο «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις» προβλέπεται η αύξηση των θέσεων του ανωτέρω προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας κατά 500, εκ των οποίων 340 θέσεις αφορούν αύξηση θέσεων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης και 160 θέσεις αφορούν αύξηση των θέσεων του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φύλαξης. Σημειώνουμε ότι, για την πλήρωση των εν λόγω θέσεων έχει ήδη εκδοθεί σχετική Π.Υ.Σ (αριθ. 19/20-06-2012).

Επίσης, στον ίδιο νόμο, προβλέπεται επιπλέον αύξηση υφιστάμενων θέσεων προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης, ως ακολούθως:

κατά 20 οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων,
κατά 20 οι θέσεις του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας ειδικότητας Νοσηλευτικής,
κατά 10 οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνικής Εργασίας,
κατά 10 οι θέσεις του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας ειδικότητας Κοινωνικής Εργασίας και
κατά 20 οι θέσεις του κλάδου ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

Κατόπιν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του προγραμματισμού προσλήψεων για το έτος 2015, έχει αποσταλεί στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης έγγραφο του Υπουργείου μας με το οποίο αιτηθήκαμε:

- α) την επικαιροποίηση της υπ' αριθ. 19/20-06-2012 Π.Υ.Σ.
- β) την πλήρωση εκατόν σαράντα (140) κενών θέσεων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης και δέκα (10) κενών θέσεων του κλάδου ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης και
- γ) την έγκριση πλήρωσης των θέσεων που προβλέπονται στον προσφάτως ψηφισθέντα νόμο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Επιπροσθέτως σας γνωρίζουμε ότι, στο ΦΕΚ τ. ΑΣΕΠ/15/6-11-2014 έχει δημοσιευθεί η αριθ. 4Κ/2014 προκήρυξη, στην οποία προβλέπεται η πρόσληψη τριάντα εννέα (39) μόνιμων Ιατρών στα Καταστήματα Κράτησης της χώρας, δύο (2) εκ των οποίων, με ειδικότητα Παθολογίας και Ψυχιατρικής αντίστοιχα, στο Κατάστημα Κράτησης Πατρών. Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη της διαδικασίας κάλυψης των ανωτέρω θέσεων.

Ωστόσο σας γνωρίζουμε ότι, ήδη υπηρετούν στο εν λόγω Κατάστημα Κράτησης 1 μόνιμος οδοντίατρος, 2 παθολόγοι και 1 ψυχίατρος κατ' επίσκεψη καθώς και 2 νοσηλευτές. Επιπλέον στην περίθαλψη συνδράμουν και εθελοντές – ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων από το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ακριβές αντίγραφο

Για το Γραφείο Υπουργού

Ε.Γαβάνα

